

PRIMLJENO:	26 - IV 2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	09-5/13-3
VEZA:	
EPA:	163 XXV
SKRAĆENICA:	
PRILOG:	

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

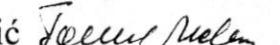
PODGORICA

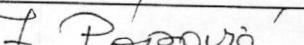
Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, podnosimo **PREDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU**, radi stavljanja u proceduri Skupštine Crne Gore.

PREDLAGAČI
Poslanici Socijalističke narodne partije Crne Gore

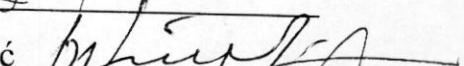
Srđan Milić 

Vasilije Lalošević 

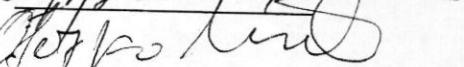
Neven Gošović 

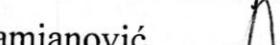
Zdenka Popović 

Snežana Jonica 

Velizar Kaluđerović 

Dr Milorad Bakić 

Obrad Gojković 

Aleksandar Damjanović 

P r e d l o g

ZAKON O DOPUNI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

Član 1

U Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl.list RCG", br. 54/03; 39/04; 61/04; 79/04, 81/04; 29/05; 14/07; 47/07; i "Sl.list Crne Gore" br. 12/07; 13/07; 79/08; 14/10; 78/10; 34/11; 40/11 i 66/12), poslije člana 197i, dodaje se novi član koji glasi:

"Član 179j

Izuzetno od odredbi člana 17 ovog Zakona pravo na starosnu penziju stiče osiguranik, i to:

- ako navrši 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem,
- ako navrši 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivno provedenih na radim mjestima sa skraćenim radnim vremenom, uvedenim zbog posebno otežanih uslova rada,
- lice sa invaliditetom, ako je invalidnost prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću, kad navrši 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 10 godina efiktivno provedenih na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O b r a z l o ž e n j e

I – Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojima je određeno da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II – Razlozi za donošenje zakona

Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni list RCG", broj 54/03) donijela je Skupština Republike Crne Gore 24. septembra 2003. godine, i u primjeni je od 1. januara 2004. godine. Nakon toga izvršeno je više izmjena i dopuna zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Određene dopune ovog zakona odnosile su se i na propisivanje posebnih uslova za ostvarivanje prava na starosnu penziju osiguranika koji su radili na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem (radna mjesta u rudnicima).

Takođe, Zakonom o dopuni zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju kojeg je Skupština Crne Gore donijela 5. jula 2011. godine, između ostalog bilo je određeno da izuzetno od odredbe člana 17 ovog zakona, osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kad navrši 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, s tim da se pravo na starosnu penziju pod ovim uslovima može ostvariti do 31. decembra 2011. godine.

Na taj način bili su propisani posebni uslovi za sticanje prava na starosnu penziju za sva lica koja su 20 godina efektivno provela na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, i imaju najmanje 30 godina staža osiguranja, bez obzira na granu ili oblast u kojoj su radili.

Međutim, takvo zakonsko rješenje, koje je važilo samo za određeni vremenski period – do 31. decembra 2011. godine, dovelo je u neravnopravan

položaj zaposlene radnike koji su radeći na poslovima na kojima se staz osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, gore citirane posebne uslove za sticanje prava na starosnu penziju ispunili nakon 31.12.2011.godine.

S tim u vezi Samostalni sindikat radnika KAP-a ponovo je ukazao na činjenice da se rad u proizvodnji aluminijuma odvija u ekstremnim tehničko-tehnološkim uslovima koji hronično i akutno utiču na psihofizičke osobine i ukupno zdravstveno stanje radnika. Kao posledica zastarele i devastirane opreme, nikakvih ili minimalnih ulaganja u prethodnih 20 godina, uslovi rada su toliko ugroženi, bilo da je u pitanju koncentracija štetnih materija, prašine, ekstremne temperature ili buke, da bi, kada bi se poštovali zakonski propisi i standardi, takva proizvodnja bila zabranjena. Prema analizama Ekotoksikološkog zavoda koncentracija pojedinih štetnih i toksičnih elemenata i materijale je desetostruko veća od dozvoljenih. Kao posledica ovakvog stanja postoje, nažalost, bezbroj tragičnih slučajeva sa smrtnim epilogom a starosni i penzijski vijek radnika koji su radili u ovakvim uslovima je kratak.

Pri svemu tome neophodno je izvršiti nova snimanja radnih mesta kako bi se došlo do pune istine o uslovima rada koji su u ovim proizvodnim pogonima sada znatno otežani i opasniji po zdravlje radnika od onih koji su postojali prije dvadesetak godina.

U KAP-u predstoji i realizacija Socijalnog programa za oko 700 zaposlenih radi optimizacije broja zaposlenih za planiranu proizvodnju 50.000 t aluminijuma.

Radi se o izuzetnim kategorijama osiguranika, kojima je, zbog težine posla, opasnosti, štetnosti po zdravlje, u aluminijskoj industriji, željezari, livnicama, drvopreradi, šumarstvu, zdravstvu, i drugim oblastima, potrebno sistemski, na trajnim osnovama, obezbijediti posebne uslove za ostvarivanje prava na starosnu penziju.

III – Usaglašenost sa Evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebo obezbijediti usaglašenost ovog Zakona već se ova oblast uređuje nacionalnim zakonodavstvom.

IV – Objasnjenje osnovnih pravnih instituta

U članu 1 Predloga zakona propisuju se uslovi i slučajevi pod kojima osiguranik koji je radio na naročito teškim, napornim i za zdravlje štetnim poslovima, može ostvariti pravo na starosnu penziju pod uslovima koji su povoljniji od uslova koji su propisani za ostale kategorije osiguranika.

Kriterijumi za ostvarivanje visine penzije ostaju isti kao i za ostale osiguranike, ali se propisuju posebni uslovi za sticanje prava na starosnu penziju, i to:

- za osiguranike koji navrše 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem,
- za osiguranike koji navrše 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivno provedenih na radim mjestima sa skraćenim radnim vremenom. Riječ je o radnim mjestima na kojima je zbog naročito teških poslova, napornih i za zdravlje štetnih poslova predviđeno skraćeno radno vrijeme (član 47 Zakona o radu), a ne radi se o radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem,
- za osiguranike - lica sa invaliditetom, ako je invalidnost prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću, kad navrši 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 10 godina efiktivno provedenih na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

V – Finansijska sredstva koja je potrebno obezbijediti za sprovođenje zakona sa procjenom efekata primjene ovog zakona

Sredstva za sprovođenje ovog zakona obezbijediće se iz Budžeta Crne Gore. Primjena ovog zakona, zbog manjeg povećanja broja penzionera, ne bi zahtijevala obezbeđenje značajnijeg iznosa sredstava u sistemu penzijskog i invalidskog osiguranja.